

in öfver ett fartygs däck och vråker något ut i sjön, då den lemnar däckets. — *Syn.* Spola, Af-skölja, Afspola, Bortskölja, Bortspola. — 2) (fig.) Förblifva, med sitt vatten gå intill. *Rhenfloden s-jer stadens murar. Hafvet s-jer slottets murar.* — *Sköljande*, n. 4.

SKÖLJBALJA, f. 1. Balja, som användes till sköljning.

SKÖLJFAT, n. 5. Fat, hvori något sköljes.

SKÖLJNING, f. 2. 1) Sköljande. — 2) (jäg.) Isens försvinnande af sjöar vårtiden.

SKÖLJVATTEN, n. 5. Vatten, som användes till sköljning.

SKÖLMALM, m. 5. (bergv.) Malm, som finnes i skölgångar.

SKÖLP, m. 2. Se *Sköl.*

SKÖLPPGRUS, n. sing. Grus, som finnes i skölar.

SKÖLPNING, f. 2. (sjöt.) En i ett trästycke gjord urhållning.

SKÖLPSTEN, m. 2. Småsten i skölar.

SKÖN, n. sing. oböjl. I. (gam.; af *Skönja*) Behag, godtycke. *Lemna i ens s. Det står i hans s.*, det står honom fritt att göra efter behag.

SKÖN, a. 2. II. (af *Skina*) 1) Utmärkt vacker. *S. qvinna. S. karl. S. trakt. S-t väder. S-a färger. S. konst, se Konst. S. litteratur*, litterära arbeten, som tillhöra vitterheten. — *Syn.* Se *Vacker*. — 2) Förträfflig, utmärkt god, beqväm. *S-a frukter. S-t tillfälle. S. säng, soffa.* — 3) Ganska rolig, kostlig. *S. historia.* — *Sköna* brukas ofta substantivt för: Skön qvinna, t. ex.: *Den s-a, de s-a. Min s-a! Hans s-a*, älskarinna, käresta. — *Det s-a*, s. n. def. (estet.) Allt hvad som genom fullkomlighet i form uttryck eller innehåll väcker lifligt behag, såsom motsvarande ett ideal.

SKÖNFÄRGARE, m. 5. Färgare, som utöfvar skönfärgeri.

SKÖNFÄRGERI, n. 5. ell. SKÖNFÄRGNING, f. 2. Färgning med äkta, outplånliga färger.

SKÖNHET, f. 5. 1) Egenskapen att vara skön; fullkomlighet i form, uttryck eller innehåll. *En qvinnas s. Nejdens s. Naturens s. Konstens s. En tafas s. Ett ställes s. hos en skald. Tankarnes, idéernas s. hos en författare.* — *Syn.* Färging, Däglighet. — 2) (fam.) Skön qvinna. *Hon är en s. af första rangen.* — 3) Skönt uttryck, skön tanke, skönt ställe hos en författare. *En bok, rik på s-er.*

SKÖNHETSFLÄCK, m. 2. 1) Liten fläck på huden, som anses förhöja skönheten. — 2) Se *Musch*.

SKÖNHETSKÄNSLA, f. sing. Se *Skönhets-sinne*.

SKÖNHETSLÄRA, f. 1. Lära om det sköna i och för sig. — *Syn.* Estetik.

SKÖNHETSMEDEL, n. 5. Förskönande medel.

SKÖNHETSPLÄSTER, n. 5. Se *Musch*.

SKÖNHETSSINNE, n. sing. Sinne för det sköna.

SKÖNHETSVATTEN, n. 5. Förskönande medel i flytande form.

SKÖNJA, v. a. 2. (isl. *Skynia*, sannolikt af gamla verbet *Skå*, skåda, se) Har blott pres. indik., imper., infin. o. part. akt. 1) Blifva varse, se. *S. ett ljus på afstånd.* — *Syn.* Se *Se*. — 2) (fig.) Inse, förstå. *Derutaf s-jes, att . . .* — *Skönjande*, n. 4.

SKÖNS, adv. (sjöt.) Snedt.

SKÖNSKRIFNING, f. 2. Den yttre skrifstilens formning på ett skönt sätt.

SKÖNSKRIFVARE, m. 5. En, som är öfverd uti och sysselsätter sig med skönskrifning.

SKÖNT, adv. 1) Utmärkt vackert. *S. formad.* — 2) (fam.) Utmärkt väl, förträffligt. *Det smakar s. Ligger s.* — *Int. Godt! ganska bra! Han kommer. S!*

SKÖNT, konj. Se *Änskönt*.

SKÖNTRYCK, n. 5. (boktr.) Den formen, på hvilken andra kolumnen af ett ark befinnes; äfv. den formen, som tryckaren först insatt eller först tryckt. Motsatta formen kallas *Mottryck*.

SKÖR, a. 2. (af gamla verbet *Sköra*, bryta) 1) Som lätt brister. Säges om de fasta kroppar, hvilkas delar icke kunna flyttas ifrån hvarandra, utan att slitas eller förlora sammanhanget. *S. metall*, som brister i stycken under ett slag af hammaren. — 2) (fig., pop. o. skämtv.) Svag, klen, dålig. I nekande satser. *Här finner du den, som icke är s.*

SKÖRAKTIG, a. 2. (af gamla adjektivet *Skör*, oren) Som lever i liderlighet; liderlig, otuktig. — *Sköraktighet*, f. 5. — *Sköraktigt*, adv.

SKÖRASK, m. 2. Ask, hvori sköre förvaras.

SKÖRBJUGG, m. sing. (sannolikt af belg. *Scheurbuyk*) Ett slags svår sjukdom, härrörande af blodets och vätskornas förskämda beskaffenhet, och som visar sig i de fasta delarnas förslappning, åtföljd af olustighet, mattighet, elak andedrägt, blödande tandkött, puslighet, värk i de broskaktiga delarna, m. m. — *Ss. S-sartad.* [Skjör-]

SKÖRBJUGGSDEKOKT, --- kâçkt, m. 5. Dekokt, tillredd att nyttjas emot skörbjugg.

SKÖRBJUGGSGRÄS, n. 5. Se *Skedört*.

SKÖRBJUGGSÖRT, f. 5. Se *Feltnopp*.

SKÖRD, m. 2. (af *Skära*) 1) Inbergning af säd och andra jordens frukter. *S-en har slagit väl ut i år.* (Fig.) *S. af lagrar*, förvärfvande af krigsära; säges äfv. om annat slags ära. — 2) Den tid på året, då säden skördas. — *Ss. Skör-detid.*

SKÖRDA, v. a. 1. Skära och inberga säd och andra jordens frukter. *S. säd.* Brukas ofta absolut, t. ex.: *Man håller på att s.* (Fig.) *S. lagrar*, förvärfva ära, isynnerhet krigsära. *S. vinst*, hafva vinst af något. *Han har s-t mycket dervid*, förtjent mycket derpå. — *Syn.* Berga, Afmeja, Inberga.

SKÖRDAND, m. sing. Skördetid.

SKÖRDARE, c. 5. En, som skördar säd, m. m.

SKÖRDEMAN, m. 5. Mansperson, sysselsatt med att skörda säd, m. m.

SKÖRDEMÄNAD, m. 5. Benämning på Augusti månad.

SKÖRDOSA, f. 1. Dosa, hvori sköre förvaras.

SKÖRE, n. 4. (af gamla ordet *Skior*, eld) Brändt linne, som tillföre användts i stället för fnöske. — *Syn.* Tunder.

SKÖRHET, f. 5. Egenskapen att vara skör. Jfr. *Skör*, 1.

SKÖRL, m. sing. (mineral.) Svart Turmalin. — *Ss. S-berg, -kristall.*

SKÖRLENDE, n. sing. (mineral.) Se *Hornblende*.

SKÖRLEFNAD, m. 5. (af gamla adjektivet *Skör*) Otuktig lefnad, liderlighet.

SKÖRLSPAT, m. sing. (mineral.) Spatig skörl.

SKÖRSILKE, n. 4. Algslägtet *Diatoma*.

SKÖRT, schör, n. 5. Nedre delen af en rock, tröja, jacka o. s. v., på hvardera sidan nedom lifvet. *Frack med långa s.*

SKÖRTA UPP, se *Uppskörta*.